

Woekerplanten in de Vlaamse kustduinen

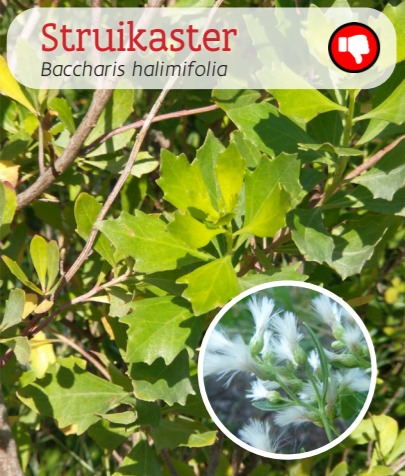

Wat? Invasieve uitheemse soorten, ook gekend onder de Engelse term Invasive Alien Species (IAS) of woekerplanten.

Waar? Deze planten komen uit andere delen van de wereld, niet Europa. Door gebrek aan natuurlijke competitie ontwikkelen ze een invasief karakter en overwoekeren ze de streekeigen fauna en flora.

Deze poster richt zich specifiek op de Vlaamse kuststreek. De hier vermelde soorten zijn dan ook de grootste bedreigingen voor de kustduinen.

LIFE DUNIAS? Tussen 2022 en 2026 loopt het Europese LIFE DUNIAS project dat woekerplanten in de duinen aanpakt. Het project focust op de verwijdering van woekerplanten en de sensibilisatie ervan.

<p>Struikaster <i>Baccharis halimifolia</i></p> <p>Witte bloemen en bladeren met onregelmatige, ruitachtige vorm met tanden West-Amerika Sterke bedreiging voor typische kusthabitats Verspreiding via wind Verkoopverbod in alle Europese lidstaten sinds 2016</p>	<p>Hemelboom <i>Ailanthus altissima</i></p> <p>Geveerde bladeren met vele lancet-vormige deelblaadjes, vormt dichte monoculturen waaronder bijna geen andere soorten meer groeien China en Taiwan Voornamelijk in duinbos en duinstruweel maar ook duingraslanden Verkoopverbod in alle Europese lidstaten sinds 2016</p>	<p>Rimpelroos <i>Rosa rugosa</i></p> <p>Gerimpelde bladeren, stekels van verschillende grootte, grote roze of witte bloemen en typische rode bottels Oost-Azië Zeer invasief in kustduinen Moelijk te verwijderen Ontsnapt uit tuinen en plantsoenen. Meest voorkomende woekerplant langs de Vlaamse kust</p>	<p>Mahonie <i>Mahonia aquifolium</i></p> <p>Wintergroene struik met leerachtige bladeren met stekelige randen, gele bloemen in het voorjaar en blauwe bessen in de zomer Noord-Amerika Groot probleem aan de Westkust Moelijk te verwijderen Ontsnapt uit tuinen en plantsoenen</p>	<p>Boksdooorn <i>Lycium barbarum</i></p> <p>Smalle blaadjes, paarse bloemen, oranje-rode bessen en stekels China Overwoekering van helmduinen</p>	<p>Amerikaanse vogelkers <i>Prunus serotina</i></p> <p>Ovale bladeren, witte bloemen in trossen, zwarte bessen Noord-Amerika Aanwezig in duindoornstruweel en in duinbos</p>	<p>Sneeuwbes <i>Symphoricarpos albus</i></p> <p>Ronde kleine blaadjes, kleine roze bloempjes en grote witte bessen Noord-Amerika Vaak aanwezig als ondergroei in duinbossen Ontsnapt uit tuinen</p>
<p>Palmlelie/yucca <i>Yucca sp.</i></p> <p>Dikke, leerachtige bladen met een scherpe punt, pluimvormige bloeiwijze met witte bloemen Noord- en Centraal-Amerika Verwildert steeds vaker in open zandduinen Via dumpen tuinafval</p>	<p>Hottentotvijf <i>Carpobrotus edulis</i></p> <p>Dikke vlezig driekantige bladeren, roze/gele bloemen, kan sterk vegetatief uitbreiden en dichte matten vormen Zuid-Afrika Overwoekering van helmduinen Vaker verwacht in Vlaanderen door klimaatopwarming</p>	<p>Cotoneaster soorten <i>Cotoneaster sp.</i></p> <p>Ovale kleine tot middelkleine dikke blaadjes, ronde vruchtjes, vaak bodembedekkers Himalaya en Zuidwest-China In allerlei duintypes Ontsnapt uit tuinen</p>	<p>Canadese/late guldenroede <i>Solidago sp.</i></p> <p>Hoge stengels met langwerpige bladeren, bloemen in gele pluim Noord-Amerika Uitbreiding via worteluitlopers</p>	<p>Wingerd soorten <i>Parthenocissus sp.</i></p> <p>Houtige klimplanten Noord-Amerika, Oost-Azië en Himalaya Bodembedekkende overwoekering van duinen Ontsnapt uit tuinen</p>	<p>Kokardebloem <i>Gaillardia sp.</i></p> <p>Kruidachtige plant met roodgele bloemen Noord-Amerika Kan lokaal in mosduinen en helmduinen uitbreiden Ontsnapt uit tuinen</p>	<p>Rode ribes <i>Ribes sanguineum</i></p> <p>Bloedrode bloeiwijze Westkust van Noord-Amerika Verspreiding via vogels</p>

Legende
 🌐 te herkennen aan
 🌐 afkomstig uit
 ⚠️ bedreiging/invasief
 📦 verspreiding/ontsnapping via

Volg ons via

www.natuurenbos.be/life-dunias

 Vlaanderen
is natuur

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

 DUNIAS

Je kiest beter deze planten

Wat? Denk goed na over welke planten je in je tuin aanplant. Een mooie exotische plant kan zeker, maar vermijd invasieve soorten die kunnen 'ontsnappen' in de vrije natuur. Wat hier volgt, is een suggestie van inheemse alternatieven die het goed doen in tuinen met een zandige ondergrond. Deze zijn beter voor de natuur en betekenen een pak minder onderhoud.

Zelf je steentje bijdragen? Grenst jouw tuin aan een duindomein aan de Vlaamse kust? Contacteer ons dan via reinhardt.strubbe@vlaanderen.be voor een gratis inventarisatie van de planten in je tuin. Daarnaast bieden wij vrijblijvend en

gratis advies op maat over inheemse alternatieven. Merk je dat er woekerplanten ontsnappen uit je tuin, dan kun je deze verwijderen en vervangen door inheemse planten.

Plant van hier? Wist je dat het merendeel van onderstaande struiksoorten verkrijgbaar is als 'Plant van Hier' plantgoed? Meer info via: www.plantvanhier.be.

Ontdek een uitgebreide lijst van alternatieve planten op www.natuurenbos.be/life-dunias/wat-kan-jij-doen

<p>Gelderse roos <i>Viburnum opulus</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Grote uitbundige, witte bloemenschermen Struik of lage boom Rode bessen in najaar geliefd bij vogels 	<p>Eenstijlige meidoorn <i>Crataegus monogyna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Geurige witte bloemen in het voorjaar Goed als haag Rode bessen in najaar geliefd bij vogels, bloemen trekken enorm veel insecten aan 	<p>Sleedoorn <i>Prunus spinosa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> In voorjaar kleine, witte bloempjes op takken, nadien kleine blaadjes, blauwzwarte bessen in het najaar Ideaal als haag Voedingsrijke bodem, met voorkeur voor kalkhoudende kleibodem Verdraagt goed droogte 	<p>Hondsroos <i>Rosa canina</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Grote bloemen: roomkleurig tot roze Elegante rozenstruik, doet het prima als haag Verdraagt alle soorten grond, verkiest een voedings- en humusrijke plek in de zon. 	<p>Hulst <i>Ilex aquifolium</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Donkergroene, glimmende bladeren zijn gekruld en doornig, rode bessen in najaar Wintergroene struik met lange levensduur, ook gebruikt als haag Redelijk droge, matig voedselrijke en tamelijk zure tot bijna neutrale bodem 	<p>Kamperfoelie <i>Lonicera periclymenum</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ovale bladeren, bovenaan groen, onderaan grijsachtig, trossen roomwitte bloemen met aangename geur Struikachtige, bladverliezende klimplant, heeft dragende constructie nodig voor ontwikkeling Gedraineerde bodem, liefst in zon of halfschaduw Bloemen trekken veel vlinders aan 	<p>Wilde liguster <i>Ligustrum vulgare</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Kleine, diepgroene, ovale en gepunte blaadjes, zwarte bessen Kleine semi-wintergroene struik Gedraineerde, luchtige en vruchtbare bodem, verdraagt goed vorst en zout
<p>Europese vogelkers <i>Prunus padus</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Sterk geurende witte bloemen in grote hoeveelheden, bladeren zijn eirond, mat en lichtgroen Vochtige humusrijke bodems Zwarte bessen in najaar geliefd bij vogels 	<p>Wilde lijsterbes <i>Sorbus aucuparia</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Donkergroene, ingesneden bladeren die in najaar geel en rood verkleuren, in herfst witte bloemen vol oranje-rode vruchten Mooie, rijzige boom Lichte, luchtige, niet te kalkrijke bodem 	<p>Gele kornoelje <i>Cornus mas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Felgroen blad dat in de herfst geel verkleurt, gele en geurige bloempjes, felrode eetbare kornoeljebes Groei-krachtige struik Vruchtbare, luchtige, kalkrijke bodem, bij voorkeur in de zon 	<p>Struikhei <i>Calluna vulgaris</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Kleine blaadjes en klokvormige, vaak roze bloemen Kan mooie, paarse heidevelden vormen Arme zandgronden Aantrekkelijk voor honingbijen, hommels, graafbijen, wespen en vliegen 	<p>Duindoorn <i>Hippophae rhamnoides</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Tweehuizige plant dus zowel vrouwelijke als mannelijke exemplaren aanplanten Stekelige struik Op zonnige standplaats, bij voorkeur kalkrijke bodemtypes Oranje vruchten geliefd bij vogels 	<p>Wilde kardinaalsmuts <i>Euonymus europaeus</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Groene bladeren, in najaar scharlakenrood. Kleine, onopvallende voorjaarsbloesems met felle geur en veel nectar Niet wintergroene, onregelmatig en breed uitlopende struik Voedselrijke, luchtige en diepe bodems 	<p>Brem <i>Cytisus scoparius</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Kleine blaadjes die 's winters afvallen, geurende, gele bloemen in de lente Struik met talrijke vertakkingen Zure, zanderige, voedselarme maar doorlaatbare bodem, goed bestand tegen zout

Legende
 te herkennen aan
 standplaats
 struik, haag, boom
 ecologische betekenis

Volg ons via

www.natuurenbos.be/life-dunias

Vlaanderen
is natuur

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

DUNIAS